

Veerman

administratieve last neer te leggen. Ik hoor graag een nadere motivering van de minister op dit punt.

Minister **Veerman**: Voorzitter. De heer Koopmans bereidt zich kennelijk al voor op het algemeen overleg. Ik zou graag de nadere detaillering en bespreking van dit onderwerp tot het moment van het algemeen overleg willen uitstellen. We kunnen er veel beter dan over praten, mede gelet op de tijd. Het zou echter flauw zijn geweest om mijn denkbeelden over de mest aan de Kamer te onthouden. Ik heb ook gezegd dat ik verder overleg met de staatssecretaris zal moeten voeren. Iedereen snakt ernaar om te weten hoe het verder zal gaan. Ik heb de Kamer in dat kader deze grove lijnen willen schetsen, maar laten we in het algemeen overleg met elkaar nader en gedetailleerd spreken over de wijze waarop we dat zullen doen. Ik wil daaraan graag in overleg met de Kamer vormgeven. Het wezenlijke van de ondertoon van mijn bijdrage is echter dat er van deze minister niet gevraagd kan worden om op enigerlei wijze het akkoord van juni in de waagschaal te stellen.

De heer **Koopmans** (CDA): Voorzitter. Ik heb vele goede dingen gehoord, maar ik heb nog een vraag over het woord "afschrikwekkend". Er is vanuit de Kamer bij een heleboel onderwerpen de vraag gesteld om afschrikwekkende straffen neer te zetten. Mijn verzoek is om eerst met de heer Donner te gaan praten, alvorens het woord "afschrikwekkend" op het dossier los te laten.

Minister **Veerman**: Er zal ongetwijfeld overleg met collega Donner plaatsvinden. Bij de invulling van het woord "afschrikwekkend" moet vooral gedacht worden aan de hoogte van de boetes.

De heer **Van der Vlies** (SGP): Ik heb met instemming geluisterd naar de woorden over de contouren van de inzet op het mestdossier voor de komende twee jaar. Een aspect hoort daar voor mij nog bij. Hoe urgent is het mestdossier nog, gelet op het mestevenwicht dat wij toch allemaal wensten te bereiken? De achterliggende tijd is er nogal wat gebeurd: de veestapels zijn gereduceerd, bedrijfsbeëindigingen hebben plaatsgevonden, veeziektes hebben

zich voorgedaan, enz. Dat is allemaal triest genoeg geweest, maar krijgen wij daar in deze context ook nog richtinggevende en gezaghebbende mededelingen over?

Minister **Veerman**: Het mestbeleid heeft in de afgelopen vijftien jaar verschillende fases doorgemaakt. Wij hebben ons een hele tijd vastgeklampt aan de gedachte dat wij met ons MINAS, dat gebaseerd is op een fijne regeling en goed ondernemerschap, de doelstellingen haalden van de richtlijn: 50 mg per liter. Wij stellen vast dat dit kan, maar het Hof zegt dat de richtlijn anders luidt. De richtlijn gaat uit van een middelvoorschrift. De lidstaat Nederland dient daaraan te voldoen, tenzij hij een derogatie heeft. Over die derogatie hebben wij met de Commissie overeenstemming bereikt. Het hele wettelijke stelsel is gebaseerd op die uitspraak en die is nu richtinggevend, wat wij daarvan ook mogen denken. Wat wij daar in het verleden ook aan hebben gedaan, het is niet langer relevant. Dit is de maat der dingen waarop wij het nieuwe mestbeleid moeten enten. Dat zal dus ook gebeuren. De nadere detaillering komt de komende maanden aan de orde. Dat is een heel straf schema, want wij moeten de Commissie voor het eind van het jaar laten weten hoe wij de volgende stappen denken te zetten en we moeten een plan van aanpak hebben. Kortom, er rust op ons een geweldige verplichting om dat waar te maken. Het wettelijk stelsel moet uiterlijk 1 januari 2006 ingaan.

De heer **Van den Brink** (LPF): Blijft de minister voornemens de varkensrechten tot 2007 te handhaven? Daarover heeft hij niets gezegd.

Minister **Veerman**: Dat is mijn voornemen. Voorshands tot 2007.

Voorzitter. Ik wil eindigen met een gedicht over duurzaamheid. Het gedicht is van Ida Gerhardt en het heet Aanzegging, een onheilspellende titel.
Er nadert schaarste van graan.
Té lang is de garve getart.
De dag zegt het aan de nacht:
"er zit al zwart in de halm".
De zon zegt het aan de maan:
"het is al in het gewas".
De aar verteert in de schacht,
de tarwe is ziek in het hart.
En de wind zegt het in zichzelf:
"het sterft op plekken al af".

Een vreemd overspelig gras legt op de akkers beslag.
Graaft met nágels waar het eens was,
waar de aarde wit was van graan:
als er ál te veel is begaan zal de dag zwart zijn als de nacht.
Dan slaat het zaad niet meer aan.

□

De **voorzitter**: Hiermee zijn we gekomen aan het eind van de eerste termijn van de regering.

Voor het gemak geef ik aan wat de resterende spreektijden zijn in tweede termijn. Dan kunnen de verhalen en bijdragen daarop scherp geënt worden.

De heer Waalkens en mevrouw Kruijns tezamen 6 minuten, de heer Koopmans en mevrouw Schreijer-Pierik 7 minuten, mevrouw Van Velzen 4 minuten, de heer Oplaat en mevrouw Snijder-Hazelhoff tezamen 3 minuten, de heer Van den Brink 0 minuten, de heer Van der Ham 1 minuut, de heer Van den Brand 4 minuten, de heer Slob 1 minuut en de heer Van der Vlies 1 minuut.

Ik wens u veel sterkte en smakelijk eten!

De vergadering wordt van 13.33 uur tot 14.15 uur geschorst.

Voorzitter: Weisglas

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Ik stel voor, aanstaande dinsdag te beslissen over:
- Partiële herziening van het Structuurschema militaire terreinen (29238).

Ik stel voor, dan ook te stemmen over Nationale Schuld (29200-IXA), Financiën (29200-IXB) en BTW-compensatiefonds (29200-G).

Ook stel ik voor, toe te voegen aan de agenda voor volgende week de heropening inzake het wetsvoorstel Aanpassingswet richtlijn elektronische handel (28197).

Voorzitter

Daarnaast stel ik voor, te behandelen in de vergaderingen van 18, 19 en 20 november de wetsvoorstellen:

- Goedkeuring van het op 16 april 2003 te Athene tot stand gekomen Verdrag betreffende de toetreding van de Tsjechische Republiek, de Republiek Estland, de Republiek Cyprus, de Republiek Letland, de Republiek Litouwen, de Republiek Hongarije, de Republiek Malta, de Republiek Polen, de Republiek Slovenië en de Slowaakse Republiek tot de Europese Unie, met Toetredingsakte, Bijlagen en Protocollen (28972 (R 1738), Trb. 2003, 74);

- Wijziging van onder meer de Wet op het primair onderwijs, de Wet op de expertisecentra, de Wet op het voortgezet onderwijs, de Wet educatie en beroepsonderwijs en de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek, ter waarborging van de bekwaamheid tot het uitoefenen van beroepen in het onderwijs (Wet op de beroepen in het onderwijs) (28088);

- Wijziging van de Wet op de waterhuishouding en de Wet milieubeheer ten behoeve van de implementatie van richtlijn nr. 2000/60/EG van het Europees Parlement en de Raad van de Europese Unie van 23 oktober 2000 tot vaststelling van een kader voor communautaire maatregelen betreffende het waterbeleid (PbEG L 327) (Implementatiewet EG-kaderrichtlijn water) (28808);

- Regels met betrekking tot de productie, de keuring en de exploitatie van kabelbaaninstallaties voor personenvervoer (Wet kabelbaaninstallaties) (28843).

Tevens stel ik voor te plaatsen op de agenda voor de week van 18, 19 en 20 november de plenaire afronding van de wetsvoorstellen:

- Wijziging van enkele belastingwetten in verband met de implementatie van Richtlijn 2003/49/EG van de Raad van de Europese Unie van 3 juni 2003 betreffende de gemeenschappelijke belastingregeling inzake uitkeringen van interest en royalty's tussen verbonden ondernemingen van verschillende lidstaten (29034);

- Wijziging van de Wet op de internationale bijstandsverlening bij de heffing van belastingen en de Wet inkomstenbelasting 2001 (implementatie spaarrenterichtlijn) (29206).

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De **voorzitter**: Ik deel mee dat ingevolge artikel 69, tweede lid, van het Reglement van orde de aangehouden moties 28244, nr. 50; 28473, nr. 15; 28963, nrs. 1, 6, 9 en 10, zijn vervallen.

Ik stel voor, de stukken 19637, nr. 784, en 22112, nr. 288, voor kennisgeving aan te nemen.

Aangezien voor de stukken gedrukt onder de nummers 24493 (R1557), nr. 13, 29040 (R1741), 29045, 29215 (R1742) en 29222 de termijnen zijn verstreken, stel ik voor dat wat deze Kamer betreft, de daarbij ter stilzwijgende goedkeuring overgelegde stukken zijn goedgekeurd. Ik stel voor deze stukken voor kennisgeving aan te nemen.

Overeenkomstig de voorstellen van de voorzitter wordt besloten.

De **voorzitter**: Op verzoek van de vaste commissie voor Financiën stel ik voor dat de Kamer zich uitsprekt tegen het voornemen de belastingdienst met ingang van 1 januari 2004 de agentschapstatus te verlenen (28389).

Aldus wordt besloten.

De **voorzitter**: Het woord is aan de heer Samsom.

De heer **Samsom** (PvdA): Voorzitter. In het algemeen overleg over Schiphol van afgelopen dinsdag kondigde de staatssecretaris aan dat hij het beleid inzake de veiligheid van Schiphol wil wijzigen. Dat was vastgelegd in het amendement-Van Gijzel. Wij vinden dat vervelend, maar tot zover is er niets aan de hand. Wij zullen dat debat vol met de staatssecretaris aangaan.

Wat wel heel opmerkelijk en zelfs zeer zorgelijk was, was dat de staatssecretaris tot vijfmaal toe expliciet opmerkte dat de Kamer ten tijde van het aannemen van het amendement-Van Gijzel/Eurlings/Rosenmöller zich ervan bewust was dat die veiligheidsnorm onhaalbaar was. Letterlijk zei hij: wij hebben knollen voor citroenen verkocht en wij wisten dat. Alsof de Kamer de boel toen bewust belazerde. Daarmee schetst hij een beeld van de wetgeving in dit huis dat wij verre van ons werpen.

Mijn fractie tilt hier heel zwaar aan. Dit is niet iets wat je even in een AO laat hangen, maar waarover wij met spoed met de staatssecretaris willen debatteren. Deze beschuldiging mag niet in de lucht blijven hangen. Mede namens de fractie van GroenLinks vragen wij met spoed om een debat met de staatssecretaris, zodat wij precies kunnen horen op welke informatie hij zijn uitspraken baseert en welke consequenties hij daaraan wil verbinden. Dit punt moet van tafel, zodat wij op een zuivere manier kunnen spreken over de veiligheid van Schiphol en omgeving, want daar gaat het om.

De **voorzitter**: Mijnerzijds een opmerking over de procedure. Het gaat om een aangelegenheid die in een algemeen overleg aan de orde is geweest en die binnen de agenda daarvan viel. Ik kan mij voorstellen dat u daarom het verslag van dat algemeen overleg op de Kameragenda wilt zetten – maar dat vraagt u niet – of dat u wilt doorgaan met iets wat in het algemeen overleg is opgekomen en nadere beraadslaging vraagt. De stap van het algemeen overleg naar een plenair debat kan ik niet helemaal volgen, eerlijk gezegd. Tegen mijn gewoonte in geef ik mee wat volgens mij de procedure zou moeten zijn.

De heer **Haverkamp** (CDA): Wij delen uw analyse, voorzitter. Wij vinden het niet noodzakelijk hierover een spoeddebat aan te vragen.

De heer **Hermans** (LPF): Ik steun het voorstel van de heer Samsom. Het betreft een majeur feit dat zich onze inziens wel leent voor een plenair debat. Een VAO is hiervoor niet geschikt. Wij steunen het verzoek om een spoeddebat, weliswaar niet vandaag, maar in de loop van volgende week.

De heer **Van der Ham** (D66): Ik ben nog niet helemaal overtuigd van de noodzaak. Terwijl ik de zaal binnenliep, hoorde ik het verzoek. Welke extra informatie zouden wij van de staatssecretaris kunnen krijgen, zodat het debat zin heeft? Ik verzet mij niet tegen zo'n debat, maar ik vraag mij af welke extra informatie wij zouden kunnen krijgen.

De **voorzitter**: De heer Hermans spreekt over een majeur feit. In mijn

Voorzitter

voorstel zat geen enkel oordeel over het al dan niet majeur zijn van welk feit dan ook. In mijn functie kijk ik uiteraard neutraal naar het belang van een onderwerp. Ik geef aan wat volgens mij de procedure zou moeten zijn.

De heer **Samsom** (PvdA): Wij kijken er wat minder neutraal tegen aan. Het belang van wat er gezegd is, is nogal wat. Het gaat verder dan de kwestie dat de staatssecretaris de veiligheid van Schiphol ter discussie wil stellen en opnieuw wil behandelen. Dat feit zouden wij in een VAO kunnen afhandelen. Nog liever zou ik aan de hand van een brief een nieuw debat voeren.

Waar het hier om gaat, is dat de staatssecretaris niet eenmaal, niet tweemaal, maar vijfmaal expliciet heeft gezegd dat de Kamer wilens en wetens een wetsvoorstel heeft aangenomen waarvan zij wist dat het niet kon worden uitgevoerd. In antwoord op een vraag van de heer Van der Ham zeg ik hem dat ik feitelijke informatie van de staatssecretaris wil krijgen. Ik wil weten waarop de staatssecretaris zijn uitspraken baseert. Zijn ambtsvoorgangers hebben die informatie immers aan de Kamer verschaft. Dat is dus nogal wat.

De heer **Van der Staaij** (SGP): Het lijkt mij dat een VAO de normale vervolgpprocedure zou zijn, te meer daar de heer Samsom niet de woordvoerder is geweest in het overleg. Je kunt als grote fractie niet daarop terugkomen als bepaalde vragen niet zijn gesteld en er dan maar een apart debat over aanvragen. Dan blijven wij bezig.

De heer **Slob** (ChristenUnie): Wij moeten de eigen afspraken serieus nemen. Een VAO lijkt mij het meest juist. Als het om een brandende kwestie gaat, zouden wij wat ruimere spreektijden kunnen hanteren. Een spoeddebat lijkt mij wat overdreven.

De heer **Duyvendak** (GroenLinks): De heer Samsom deed het verzoek mede namens de fractie van GroenLinks. Het is een exceptioneel verzoek, omdat een VAO voor de hand lijkt te liggen. Het debat in het algemeen overleg ging over het uit de wet halen van die norm. Dat debat wordt voortgezet. Er komt nog een brief over van de staatssecretaris. De inhoudelijke zaak is voorlopig

even geparkeerd en daar gaan wij in de komende weken verder mee.

Wij lichten er een onderdeel uit, namelijk het feit dat de heer Van Geel de Kamer heeft geschoffeerd door de manier waarop hij typeerde hoe in die tijd de besluitvorming heeft plaatsgevonden. Dat element, het schofferen van de Kamer, is zo belangrijk dat het nuttig is het eruit te lichten en het in een spoeddebat, desnoods vanavond nog, met de staatssecretaris te bespreken, zodat het voor eens en altijd van de agenda kan worden afgevoerd.

De heer **Rijpstra** (VVD): Collega Duyvendak zegt dat er een element uitgelicht wordt. Volgens een aantal sprekers is het een majeur punt. Mij lijkt het logisch dat de staatssecretaris eerst op schrift stelt wat hij daadwerkelijk te zeggen heeft over dat punt. Vervolgens kan aan de hand daarvan bekeken worden hoe er verder geprocedeerd moet worden.

De heer **Van der Ham** (D66): Ik kan de heer Rijpstra goed volgen in dezen. De kans is anders groot dat hier een debat gevoerd wordt waarin allerlei dingen worden gezegd, waarna waarschijnlijk toegezegd wordt dat er een brief volgt. Ik ben geneigd dit soort verzoeken te steunen, omdat ik met de heer Samsom de ernst van het probleem zie, ook al was hij niet bij het AO aanwezig. Over de schoffering, zoals de heer Duyvendak het noemde, hebben wij al het nodige gezegd in het debat. Ik heb daar ook een aantal dingen over gezegd. Collega Verdaas zei er inderdaad wat minder over, maar dat moeten wij niet opeens in een ander debat gaan herstellen.

Mevrouw **Gerken** (SP): Ik steun het verzoek van de heer Samsom om het debat plenair te voeren.

De heer **Samsom** (PvdA): Ik volg de heer Rijpstra, die de informatie op papier wil hebben. Volgens mij kan dat heel snel. Het gaat om de vraag welke informatie de Kamer in 2001 in dat besluitvormingsproces heeft gekregen. Volgens mij kan die informatie zo snel komen dat ik om een plenair debat met de staatssecretaris daarover kan vragen.

De heer **Van Haersma Buma** (CDA): De toezegging dat de Kamer van de staatssecretaris de informatie op

papier krijgt waarom het niet mogelijk is en welke alternatieven er zijn, is reeds gedaan.

De heer **Samsom** (PvdA): Dat is een ander punt.

De **voorzitter**: Wij gaan hierop nu niet inhoudelijk in. Ik doe het volgende voorstel. Ik vraag de heer Samsom om zijn verzoek te veranderen in een verzoek tot het houden van een VAO. Als hij daarvoor niet voelt, stel ik voor de voorzitter van de vaste commissie voor VROM te vragen om die hedenmiddag in procedurevergadering bijeen te roepen en de suggestie van de Kamervoorzitter te bespreken om, ook al kennen wij dat formeel niet, het algemeen overleg te heropenen. Als het kennelijk niet uitgediscussieerde AO niet rijp is voor een VAO, moet eerst het algemeen overleg heropend worden.

De heer **Samsom** (PvdA): Komt de tweede constructie neer op een derde termijn van het algemeen overleg?

De **voorzitter**: Ja, het is een heropening van het algemeen overleg.

De heer **Samsom** (PvdA): Ik heb benadrukt dat het om een zaak gaat die wat mijn fractie betreft – dat gaat verder dan de woordvoerder voor Verkeer en Waterstaat of voor Milieu – majeur is en dus plenaire behandeling behoeft. Daarom houd ik vast aan het verzoek. Ik wil het graag omzetten in een verzoek tot een spoedige brief waarin de feitelijke informatie op een rij wordt gezet. Ik kan u dan verzekeren dat er veel moet gebeuren wil ik hier niet nog een keer om een debat vragen. Het gaat hier om een feit dat wij als zeer ernstig beschouwen. Ik kan dus geen keuze maken.

De **voorzitter**: Dan doe ik een voorstel. Ik stel voor de betreffende commissievoorzitter te vragen om met de commissie bij elkaar te komen in een extra procedurevergadering om te bezien of de commissie bereid is het algemeen overleg te heropenen. Als daar een VAO uit voortkomt, merken wij dat bij een latere regeling van werkzaamheden.

De heer **Van der Ham** (D66): Ik

Voorzitter

verzoek het kabinet om zo snel mogelijk, het liefst vandaag, met een brief over dit onderwerp te komen. Tijdens de procedurevergadering of een eventueel debat later kunnen wij ons dan ergens op baseren. Wij hebben dan iets in handen waarover gediscussieerd kan worden. Dat komt enigszins tegemoet aan de urgentie die de heer Samsom voelt. Ik voel die ook. Ik wil nog voor de procedurevergadering een brief ontvangen.

De **voorzitter**: Ik wijs er met klem op dat de volgorde omgedraaid moet worden. Er kan in de procedurevergadering immers om een brief worden gevraagd. Let wel, wij spreken over de procedure van een commissie.

De heer **Duyvendak** (GroenLinks): De staatssecretarissen hebben de Kamer toegezegd de Kamer zo snel mogelijk een inhoudelijke brief te sturen over het veiligheidsbeleid. Ik wil daaraan het verzoek toevoegen te reageren op de vragen van de heer Samsom. Die brief moet dinsdag voor de regeling van werkzaamheden bij de Kamer zijn, zodat wij die dag nader kunnen bepalen hoe verder te procederen.

De **voorzitter**: Het klinkt misschien procedureel en formeel. Dat is echter mijn taak. Mijn probleem is dat een procedure die in een commissie hoort te spelen, eruit wordt gelicht.

De heer **Duyvendak** (GroenLinks): Met alle respect, voorzitter, ik stel voor dat wij verzoeken die brief dinsdag voor half twee te ontvangen, zodat wij nog voor de regeling van werkzaamheden als commissie bijeen kunnen komen voor een besluit om het debat al dan niet plenair voort te zetten.

Mevrouw **Gerken** (SP): Ik steun dit verzoek.

De **voorzitter**: Ik bespeur instemming met dit voorstel van de heer Duyvendak, maar hoe zit dat bij de heer Samsom?

De heer **Samsom** (PvdA): Hier is goed over nagedacht!

De **voorzitter**: Ik stel dan voor dit deel van het stenogram door te geleiden naar het kabinet en met name naar de staatssecretarissen

van VROM en VenW met het verzoek om te handelen zoals de heer Duyvendak heeft geschetst.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde is de voortzetting van de behandeling van:

- het wetsvoorstel Vaststelling van de begrotingsstaat van het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (XIV) voor het jaar 2004 (29200-XIV).

De **voorzitter**: Ik heb begrepen dat de heer Van Heemst u voor de pauze als fungerend voorzitter heeft laten weten over hoeveel spreektijd u voor de tweede termijn beschikt en dat er heel wat gedachtewisselingen hebben plaatsgevonden, zodat ik denk dat het onderling interrumperen wel tot het minimum beperkt kan blijven.

De algemene beraadslaging wordt hervat.

□

De heer **Waalkens** (PvdA): Voorzitter. Ik dank de minister allereerst voor zijn beantwoording, maar toen hij daarmee begon, sprak hij over zijn beleving van "boerenethiek". Dat riep bij mij een nostalgische weerklank op waar ik mij wel in kan vinden als ik het boek van Geert Mak lees, maar niet als wij spreken over een moderne en juiste plaats voor boerenondernemers, of dat nu rurale ondernemers zijn of mensen die zich met voedselproductie bezighouden. Wij leven in een moderne samenleving waarin het aanroepen van nostalgische beelden in ieder geval mij ietwat op het verkeerde beeld zet. Boeren op het platteland worden kritisch gevolgd. De maatschappij vraagt een fatsoenlijk dierenwelzijnsbeleid en een fatsoenlijke en schone productie en daar hoort een kaderstellende en regisserende overheid bij. Ik heb de minister dan ook gecompimenteerd met zijn inzet op het punt van de biologische landbouw. Dat is een goed voorbeeld van een overheid die zich sterk maakt voor een beweging die onvoldoende in staat is om zich een volwaardige plek in de ontwikkelingen te verwerven. Ik zou graag zien dat de minister zich zo ook op andere terreinen, zoals dierenwelzijn en het milieu, opstelde.

In mijn bijdrage in eerste termijn heb ik een lans gebroken voor het uitschrijven van een agrarische hoofdstructuur. Over dat onderdeel van de ruimtelijke ordening heb ik de minister niet horen spreken. Ik vind dat jammer. De PvdA wil op zoek naar kansen voor de land- en tuinbouw en die is nu eenmaal verklonken aan de fysieke toedeling van de ruime. Ik heb de minister ook niet gehoord over de toekomstige plek van de intensieve veehouderij en over ons pleidooi voor concentratie en bundeling van zowel de intensieve veehouderij als van de glastuinbouw.

Wij hebben goed geluisterd naar de minister toen hij sprak over het publieke debat over de intensieve veehouderij. Hij zei dat van sommige onderdelen van de intensieve veehouderij ook los van overheidsbemoediging de continuïteit niet gewaarborgd is. Dit duidt op een sanering en op een forse sanering, want anders had de minister dit niet zo uitgesproken. Ik hoop dat hij hierop in de komende tijd en misschien ook straks in zijn tweede termijn wil terugkomen.

Ik had gehoopt dat de minister een bijzin in het regeerakkoord tot hoofdzin had willen maken. Die bijzin luidt: Europese context ja, tenzij specifieke Nederlandse situaties aanleiding geven tot het nemen van specifieke maatregelen. Dit is aan de orde op milieuterrein en ook bij dierwelzijn.

Ik dank de minister voor zijn antwoord. Ik hoop dat hij nog wil ingaan op de ruimtelijke component, dat wil zeggen op bundeling en concentratie en op het dierwelzijn in relatie tot het regeerakkoord. Dit is niet ons akkoord, maar ik wijs erop dat de bijzin hiervan wel onderdeel uitmaakt.

□

Mevrouw **Kruijsen** (PvdA): Ik dank de minister voor zijn antwoord op onze schriftelijke vragen en op de vragen die hier in de Kamer zijn gesteld.

Wij zijn blij dat hij zich wil inspannen voor draagvlak en educatie. Wij zien ook dat dit aan alle kanten onder druk staat. Wij hebben eerder gesproken over het GIOS – groen in en om de stad – en de minister merkt terecht op dat dit in samenspraak met het ISV tot stand komt. Het ISV staat echter ook onder